

[Sønderup.]

og nemmere tilværelse, men hvis den højt-ærede minister fortsat bestrider sit høje embede på det tidspunkt, da de forskellige virkninger slår igennem af det, han har lagt op til, vil ministeren sikkert ikke få det hverken bekvemt eller let, og det vil regeringens i sin helhed iøvrigt heller ikke. De valutariske følger af en omlægning af landbrugets driftsformer er helt uoverskuelige, men landbruget vil blive nødsaget til som et udslag af en økonomisk selvopholdelsesdrift at tage hele den alvorlige situation, det trækker op til, op til nøje overvejelse. Markedsudsigterne er for enkelte hovedprodukters vedkommende alt andet end lyse, omkostningsniveauet stiger fra uge til uge, og hertil kommer så som før nævnt de problemer og forstyrrelser, som eventuelle ændringer i forbindelse med arbejdstiden fører med sig. Overfor de mange vanskeligheder og den uforstand, der nu og da kommer til udtryk, ser det i dag ud til, at landbruget mod sin oprindelige indstilling tvinges til en tilpasning, der uvægerligt må resultere i mindre produktion. Det er som sagt muligt, at vilkårene for den enkelte landmand, når denne tilpasningsproces er overstået, kan blive bedre og lettere end før, men i en tid, da valutastillingen er et forgrundsproblem, spørger man rigtignok med begrundet bekymring, hvor man vil finde erstatning for den nedgang i valutaindtjeningen, som det tegner til for landbrugets vedkommende.

Det er vor opfattelse, at et spørgsmål som landbrugets arbejdstid ikke er egnet til voldgiftsbehandling, ligesom vi overhovedet ikke mener, at der er nogen saglig baggrund for arbejdstidsforkortelse; men under hensyn til, at det hele ligesom er gået i hårdknude, og til den nøje sammenhæng, der er mellem den foreliggende konflikt og den alvorlige valutasituation, vi befinder os i, vil vi i udvalget gå med til at finde frem til en løsning, der pålægger parterne at trække de forskellige strejke- og lockoutvarsler tilbage. Jeg vil gerne stærkt understrege, at denne vor villighed til at medvirke efter de retningslinier, som jeg her har nævnt, ikke er udtryk for en ændring i vor principielle opfattelse af, at problemer vedrørende løn- og arbejdstidsforhold ikke bør afgøres af folketinget. Vor

stilling i det foreliggende tilfælde skaber altså ikke præcedens for vor holdning fremover.

Poul Sørensen: Det må erkendes, at landet står i en alvorlig situation; ellers havde vi jo ikke set et forslag som det, der her foreligger. Jeg vil gerne sige som indledning til de bemærkninger, jeg skal gøre om det foreliggende forslag, at den form, som er bragt i anvendelse her, hvor man på en kynisk måde ud over landet har peget enkeltvirksomheder ud — efter hvilke regler kender vel ingen uden de indviede — og behandlet dem på den måde, som sket er, giver ikke nogen god baggrund for den forhandling, som her finder sted. Det er min opfattelse, at store kredse langt ind i arbejderpartiets rækker finder en fremgangsmåde som denne lidet tiltalende, for at bruge et mildt udtryk, og jeg kan i høj grad slutte mig til den opfattelse, som man mange steder i de sidste dage har givet udtryk for.

Det var også med stor interesse, jeg lyttede først til ministerens fremsættelsestale — den skulle vel holdes roligt og beskedent og tilbageholdende — og også til socialdemokratiets ærede ordførers tale. Det var også forsigtige ord, han anvendte, men jeg vil i hvert fald stærkt tage afstand fra een ting, som det ærede ordfører gjorde, nemlig at bringe en tak til ministeren for hans indsats. Jeg ved ikke, hvor meget en tak kan have gyldighed her de sidste dage, det er jeg ikke i stand til at afgøre, men i hvert fald de få oplysninger, der foreligger for mig om denne sags behandling gennem det sidste års tid, er sådanne, at jeg tror, der er liden tak at bringe ministeren for hans indsats. Jeg vil sige tværtimod.

Udgangspunktet for det, der sker her i dag, ligger jo i lønforhandlingerne i 1954. Såvidt det er oplyst for mig, skete der dengang det, at ministeren under forhandlingerne tog spørgsmålet om arbejdstiden ud, idet han sagde, at det skulle ikke forhandles yderligere, medens derimod de andre forhandlinger fik lov at løbe videre. Deraf fik jeg og vist også offentligheden det indtryk — hvad der er sket bagom, kan jeg ikke vide noget om — at spørgsmålet om arbejdstiden i landbruget skulle forelægges for det høje folketing og finde sin afgørelse her.